

Sygnatura akt VI Ka 523/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 września 2019** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Krzysztof Ficek (spr.)

Sędziowie: Małgorzata Peteja-Żak

Arkadiusz Łata

Protokolant Aleksandra Pawłowska

przy udziale Adama Mościńskiego Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Rudzie Śląskiej

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2019 r.

sprawy skazanego **R. S.** ur. (...) w R.

syna Z. i S.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 8 kwietnia 2019 r. sygnatura akt II K 19/19

na mocy art. 437 kpk i art. 439 § 1 pkt 4 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do rozpoznania w I instancji.

Sygn. akt VI Ka 523/19

UZASADNIENIE

Od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 8 kwietnia 2019 roku, sygn. akt II K 19/19 apelację wywiódł obrońca skazanego R. S.. Zaskarżył orzeczenie Sądu I instancji w części orzeczenia o karze. Wyrokowi zarzucił rażącą niewspółmierność kary, polegającą na wymierzeniu skazanemu kary łącznej 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w punkcie 1. zaskarżonego wyroku łącznego. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku łącznego w zakresie punktu 1. poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wobec stwierdzenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art.439 § 1 pkt 4 kpk, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia, zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę skazanego R. S. o wydanie wyroku łącznego przekazać Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do rozpoznania w I instancji.

Zgodnie z art.439 § 1 pkt 4 kpk bezwzględna przyczyna odwoławcza zachodzi wówczas, gdy sąd niższego rzędu orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu.

Do wskazanego uchybienia doszło w następujących okolicznościach. W styczniu 2019 roku skazany R. S. złożył wniosek o wydanie wyroku łącznego i połączenie kar z wyroków Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej wydanych w sprawach o sygn. akt VI W 857/15, II K 169/18 i II K 1295/18. Orzekając w sprawie Sąd I instancji nie ograniczył się do wniosku skazanego, ale, działając z urzędu, swoim badaniem objął wszystkie dotychczasowe skazania R. S. znajdujące się w karcie karnej, czyli począwszy od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 29 listopada 2006 roku, sygn. akt II K 638/06 a skończywszy na wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 24 stycznia 2019 roku, sygn. akt II K 1295/18. Miał zatem w polu widzenia łącznie jedenaście orzeczeń polskich organów sądowych, w tym dwa wyroki łączne. Wyraz temu dał w części wstępnej zaskarżonego wyroku, opisując w niej jedenaście wyroków, a następnie w części rozstrzygającej, orzekając o każdym z nich.

W części wstępnej zaskarżonego wyroku znalazły się m.in. wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 października 2008 roku, sygn. akt II K 46/08 (pkt III) oraz wyrok łączny Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 czerwca 2010 roku, sygn. akt IV K 132/10 (pkt X; wyrok ten utracił moc częściowo, w zakresie jednej z kar łącznych pozbawienia wolności). Następnie, po połączeniu kar łącznych pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej: z dnia 24 stycznia 2019 roku, sygn. akt II K 1295/18 i z dnia 13 marca 2018 roku, sygn. akt II K 169/18, m.in. w zakresie wyroków Sądu Okręgowego w Gliwicach z pkt. III i X umorzył postępowanie na podstawie art.572 kpk w zw. z art.17 § 1 pkt 7 kpk (pkt 4 zaskarżonego wyroku).

Z przedstawionych okoliczności wynika, że Sąd Rejonowy nie tylko do części wstępnej swojego orzeczenia wpisał pierwszoinstancyjne wyroki wydane przez Sąd Okręgowy w Gliwicach, ale również w tym zakresie orzekał (patrz także uzasadnienie zaskarżonego wyroku). Tym samym uchybił art.569 § 2 kk, który stanowi, że jeżeli w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu, wyrok łączny wydaje sąd wyższego rzędu. To zaś przełożyło się na uchybienie z art.439 § 1 pkt 4 kpk.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dla określenia właściwości sądu do wydania wyroku łącznego miarodajne jest nie to, które z kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami podlegają połączeniu, lecz to, wyroki których sądów badane są przez sąd przez pryzmat spełnienia warunków określonych w art.85 i n. kk (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 roku, IV KK 271/09, LEX nr 575277). Wskazuje się też, że już komparycja wyroku łącznego, opisująca wyroki badane w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego wraz z rozstrzygnięciem o tym, czy kary orzeczone wyrokiem wyższego rzędu spełniają bądź nie spełniają materialnych przesłanek orzeczenia kary łącznej, przesądza o właściwości rzeczowej sądu w tych sprawach (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2010 roku, III KK 225/10, LEX nr 653510).

Mając powyższe na uwadze Sąd odwoławczy stwierdził, że w sprawie doszło do uchybienia w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Dlatego uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do rozpoznania w I instancji. Sąd Okręgowy zdaje sobie sprawę, że może się tak zdarzyć, iż sprawa po rozstrzygnięciu sądu wyższego rzędu w pewnym zakresie wróci do sądu niższego rzędu. Jednakże, jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 stycznia 2019 roku, V KK 157/18, ustawowym obowiązkiem jest usunięcie z obrotu prawnego wyroku obarczonego uchybieniem o charakterze bezwzględnym. Na marginesie zauważyć trzeba, że i wcześniejszy wyrok łączny Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej, wydany w sprawie o sygn. akt II K 169/18, dotknięty jest również takim uchybieniem. Nie można jednak zapominać, że zgodnie z art.575 § 1 kpk jeżeli po wydaniu wyroku łącznego zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego, z chwilą jego uprawomocnienia się poprzedni wyrok łączny traci moc.

Stosownie do treści art. 436 kpk rozpoznanie środka odwoławczego zostało ograniczone do rozpoznania uchybienia o charakterze tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej, podlegającego uwzględnieniu z urzędu. Natomiast rozpoznanie zarzutów apelacji obrońcy skazanego byłoby w tej sytuacji przedwczesne.

Sąd orzekający ponownie będzie pamiętał, że wyrok został zaskarżony wyłącznie na korzyść skazanego. Nie można zatem wydać w dalszym postępowaniu orzeczenia dla skazanego mniej korzystnego (art.443). Jest to ważne gdy uwzględnić, że jedną z połączonych kar łącznych pozbawienia wolności R. S. skończy odbywać 22 grudnia 2019 roku (k.32).